

5 **Openbare raadsvergadering der gemeente Ridderkerk, gehouden op
maandag 13 maart 2006**

Aanwezig: de burgemeester mevrouw J.H.M. Hermans-Vloedveld, voorzitter;
10 De wethouders de heren A.C. van Andel (LR), E.M. den Boef (CDA) en H.J. Zwiers (PvdA);
De gemeentesecretaris mevrouw W.C.M. Lissenberg-van Dam;
De raadsleden de heren T.J. Alderliesten (SGP), B. van den Berg (PvdA), mevrouw Y.D.E.
Boer-van Laak (CDA), de heer A.L. Coomans (LR), mevrouw C. van Dijk-Garama (PvdA), de
heer H. Dokter (LR), mevrouw M. van Gink (PvdA), de heren M.A. Hitzert (PvdA), H.C.M. van
15 Houcke (D66/GL), P.J.H.M. de Koning (VVD), B. Kooiman (VVD), L.A.W. Koop (LR), H.
Koppes (LR), J. Lagendijk (SGP), A. Los (LR), P.W.J. Meij (CDA), mevrouw A. Muizelaar
(D66/GL), de heer B. Neuschwander (LR), mevrouw W.N. Nooyen (PvdA), de heren
W.P. Onderdelinden (CDA), ing. A. den Ouden (SGP), L.B. Plaisier (ChristenUnie), J.C. van
20 Rietschoten (Fractie van Rietschoten), mevrouw W. van Ringelesteijn (LR), de heren V.A.
Smit (SGP), L. van der Spoel (VVD), mevrouw A.E. Tamerius-van Oosten (CDA) en de heer
V. Tutar (PvdA).

Griffier: de heer mr. J.G. van Straalen

25 **Afwezig:** de heer S.A. de Klerk (CDA)

Notulist: mevrouw I.J.H. Lit

30 **1. Opening en vaststelling van de agenda**

De voorzitter: Goedenavond dames en heren, bij deze laatste vergadering van de raad van
Ridderkerk in de periode 2002 – 2006. Ook de luisteraars thuis heet ik hartelijk welkom.
De heer De Klerk van het CDA heeft zich afwezig gemeld.
Ik vraag u de woordvoerder van de onderhandelingen toe te staan enkele mededelingen te doen.
35 Dat is de heer Zwiers. Later volgt er een persbericht, maar wij gaan ervan uit dat u allen
nieuwsgierig bent naar de onderhandelingen. Daarom leek het mij als voorzitter een goed plan om
de heer Zwiers daarover even het woord te geven.
Over de vaststelling van de agenda wil ik u vragen de heer Van der Spoel van de VVD bij
agendapunt 9 het woord te geven om het een en ander in te brengen naar aanleiding van een
40 besluit van het college van B en W over het opschorten van het toepassen van welstandscriteria
ten aanzien van dakopbouwen. Kan dat uw goedkeuring wegdragen? Dat is het geval. Dank u
wel.

45 Dan geef ik nu wethouder Zwiers het woord voor de mededeling namens de
onderhandelaars.

Wethouder Zwiers: Dames en heren, wij hebben een nieuwe coalitie gevormd. Daar zijn
wij vanavond in onze besprekingen uitgekomen. Er is door vijf partijen deelgenomen aan de
onderhandelingen. De CU, het CDA, de PvdA en VVD hebben een coalitie gevormd met de
50 kandidaat-wethouders Heleen van den Berg (CU), Maarten den Boef (CDA), Peter de
Koning (VVD) en Henk Zwiers (PvdA).
Over de onderhandelingen worden verder geen mededelingen gedaan. Aan het einde van
de avond krijgt u een persbericht hierover. Dank u wel.

5 **De voorzitter:** Dank u zeer, mijnheer Zwiets. Ik neem aan dat wij op een ander moment hier nog over te spreken komen.

Wethouder Zwiets: Voorzitter, ik maak één kleine fout. Ik noemde vijf partijen, althans het getal vijf, en ik heb maar vier partijen genoemd. D66/GL heeft meegedaan aan de
10 onderhandelingen en besprekingen. Sorry, mijnheer Van Houcke, dat ik dit vergat te melden.

De voorzitter: Dank u voor deze aanvulling. Wij zijn toe aan agendapunt 2, waarvoor geen vragen zijn binnengekomen en dat geldt ook voor agendapunt 3.
15

2. Vragenuur voor raadsleden (artikel 41 reglement van orde)

Dit agendapunt is in deze vergadering niet aan de orde.

3. Mondelinge beantwoording van schriftelijke vragen van raadsleden en nadere inlichtingen over gegeven schriftelijke beantwoording (artikel 40 Reglement van Orde)

Dit agendapunt is in deze vergadering niet aan de orde.
25

4. Spreekrecht belanghebbende burgers

De voorzitter: Bij mij heeft niemand zich gemeld. Wat wel heel bijzonder is, is dat u op uw tafel een heel mooi kleinood hebt gevonden. Dat is een aardigheidje van mevrouw Den Besten, onze meest trouwe inwoner als het gaat om het bezoeken van de raadsvergaderingen. Dat is heel aardig, mevrouw Den Besten. Ik denk dat het een reuze compliment aan de raadsleden is dat u er altijd bent en dat u dit op deze manier toch weet te waarderen. Ook uw aanwezigheid wordt hooglijk gewaardeerd. Dank u wel.
30

35 [applaus]

5. Lijst van ingekomen stukken en stemming over eventueel ingekomen verzoeken om een interpellatie

40 1. Voor kennisgeving aan te nemen:

1. Mededeling van wethouder H.J. Zwiets d.d. 27 februari 2006 (kenmerk 2006/3877 griffie), dat raadstoezegging nr. 331 is afgedaan.

45 2. Brief van het college van burgemeester en wethouders, d.d. 27 februari 2006, betreffende het collegebesluit over collectieve ziektekostenverzekering voor de Wwb-uitkeringsgerechtigde.

50 3. Brief van het college van burgemeester en wethouders, d.d. 20 februari 2006, betreffende het collegebesluit over de St. Jorisstraat.

4. Afschrift van een brief van O.F. van Pelt d.d. 17 februari 2006, betreffende het besluit van het college over de St. Jorisstraat.

- 5 5. Mededeling van wethouder H.J. Zwiens (kenmerk 2006/2802) d.d. 22 februari 2006, over de dekking van het aangenomen amendement betreffende de intensivering en realisatie van het aantal beschermde banen.
- 10 6. Brief van de VNG d.d. 20 februari 2006, betreffende een diagnose-instrument en effectmeting Aanpak huiselijk geweld. Het referentiemodel en diagnose-instrument zijn te vinden op de website van de VNG.
7. Ledenbrief van de VNG d.d. 30 januari 2006, betreffende de VNG-agenda 2006.
- 15 8. Brief van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, d.d. 21 februari 2006, waarin het verslag wordt aangeboden van het minicongres VZHG van 25 november 2005, over de kwaliteit van verkiezingscampagnes.
- 20 9. Brief van Inspectie Werk en Inkomen, d.d. 15 februari 2006, waarin het rapport "Gezocht werklozen" wordt aangeboden.
10. Mededeling van wethouder H.J. Zwiens (kenmerk 200612721-griffie), d.d. 27 februari 2006, dat raadstoezeggingen 265, 288 en 300 zijn afgedaan.
- 25 11. Brief van het college van burgemeester en wethouders, d.d. 24 januari 2006, betreffende de veiligheidsjaarplannen.
12. Brief van VNG, d.d. 13 februari 2006, betreffende voordracht en benoeming van werkgeversbestuurslid IZA-Nederland.
- 30 13. Brief van de Tibet Support Groep Nederland te Amsterdam, d.d. 17 februari 2006, waarin gevraagd wordt een gebaar te maken van solidariteit met het Tibetaanse volk door op 10 maart 2006 de Tibetaanse vlag naast de Nederlandse vlag vanaf het gemeentehuis te laten wapperen.
- 35 **De voorzitter:** Wie wenst over deze categorie het woord te voeren?
- De heer Plaisier:** Ik refereer aan brief nummer 4 en vraag of deze brief onderdeel kan uitmaken van het verdere traject over het voornemen om de St. Jorisstraat af te sluiten en de gevolgen die dat heeft voor de weg waaraan de heer Van Pelt woont. Nu nemen we de brief voor kennisgeving aan, maar ik ga ervan uit dat deze brief onderdeel van het traject uitmaakt.
- 40 **Mevrouw Boer:** Ik wil ook over die brief iets zeggen en het is meer naar aanleiding van het gegeven. Ik wil het nieuwe college van Ridderkerk oproepen om de gemeente te vergelijken met een lichaam: alle vaten moeten goed doorstromen, niet afsluiten, maar zorgen dat ieder zijn deel krijgt en niet alles in één straat terecht komt. Daar wil ik het bij laten.
- 45 **De heer Van Ouden:** Ik sluit mij aan bij de opmerking van de heer Plaisier. Ik wil het aanvullen met de vraag aan het college of de raad een afschrift van de reactie van het college zou kunnen krijgen.
- 50 **De voorzitter:** Dank u zeer. Mijnheer Neuschwander, ook over dit punt? Zo neen, dan vraag ik wethouder Van Andel om een reactie.

5

Wethouder Van Andel: Voorzitter, de belanghebbende bewoners en dat zijn niet alleen de omwonenden, hebben een brief gekregen. Er zijn achthonderd brieven verstuurd. De heer Van Pelt heeft er ook een gekregen. Wij hebben driehonderd reacties op papier gekregen. Dit is het begin van een traject. De volgende brief zal datum, tijd en plaats aangeven van de

10

bijeenkomst die het college zal beleggen om belanghebbenden de gelegenheid te geven om kennis te nemen van meer bijzonderheden en de mogelijkheid te bieden hun zienswijze in te brengen. De brieven op zich, zoals er hier één van ligt, worden beantwoord. Dat zal ook in dit geval zo zijn. Ik veronderstel, gelet op de inbreng van de heer Van Pelt, dat hij ook op de informatieavond aanwezig zal zijn. Hij is daar van harte welkom.

15

De heer Neuschwander: Ik heb geen opmerkingen meer; alles is al beantwoord.

20

De heer Den Ouden: Voorzitter, onder punt 1.1 is afdoening van een raadstoezegging vermeld. Ik merk op dat de toezegging zeker niet in de geest van de toezegging is afgedaan. Dat klinkt wat cryptisch en we hoeven dat nu niet uit te werken, maar ik wil daar wel op terugkomen.

De voorzitter: In een commissievergadering?

25

De heer Den Ouden: Dat zou kunnen.

De voorzitter: De raad gaat over zijn eigen agenda. We zullen dit even vasthouden, want we weten niet hoe commissievergaderingen vorm krijgen.

30

2. Akkoord te gaan met de inhoud van de antwoordbrief:

Geen.

35

3. Ter afdoening in handen te leggen van B en W:

1. Brief van C.P. Groshart en L. Gielbert te Ridderkerk, d.d.17 februari 2006, over onjuistheden bij omgang met subsidiegelden.

40

Deze brief wordt ter afdoening in handen gelegd van B en W.

4. Om preadvies voor te leggen aan B en W:

45

Geen.

5. Voor te leggen aan de commissie Bezwaar en beroep:

50

1. Brief van W.P. Overweg en B.Z. Janssen te Ridderkerk, d.d. 26 februari 2006, waarin bezwaar wordt gemaakt tegen het voorbereidingsbesluit Van Dam tot Schram.

Deze brief wordt voorgelegd aan de commissie Bezwaar en beroep.

Stukken die op grond van de doorzendplicht zijn doorgestuurd (art. 20 RvO):

5

Geen.

10

6. Voorstel om het verzoek van de eigenaren van de woning Middenmolendijk 175 voor vergoeding van planschade af te wijzen (raadsvoorstel nummer 407)

De voorzitter: Wie van u over dit voorstel?

Niemand?

Dan is dit voorstel aangenomen.

15

7. Voorstel om aan de eigenaren van de woning Kerkweg 126 een planschadevergoeding toe te kennen (raadsvoorstel nummer 408)

De voorzitter: Wie van u over dit voorstel?

20

Niemand.

Dan is dit voorstel aangenomen.

8. Af te wikkelen lopende zaken:

25

8a. Voorstel om de Verordening voor de behandeling van bezwaarschriften gemeente Ridderkerk 2006 vast te stellen (raadsvoorstel nummer 392)

De voorzitter: Wie van u over dit voorstel?

30

De heer Van Houcke: Voorzitter, betekent dit dat de gemeenteraad hierbij geen enkele rol meer speelt?

De voorzitter: Dat is het geval voor zover het de leden betreft.

35

De heer Van Houcke: Komt het dan niet meer in de raad terug?

De voorzitter: Zoals ik al zei, niet meer voor benoeming van de leden. Maar als het een bezwaarschrift betreft aan de raad, dan wel.

40

De heer Van Houcke: Dan kunnen wij het aan de orde stellen?

De voorzitter: Ja.

45

De heer Van Houcke: Dank u wel.

De voorzitter: Nog anderen over dit voorstel? Niemand. Dan is dat akkoord.

50

8b. Voorstel om de eerste Wijzigingsverordening leges 2006 vast te stellen (raadsvoorstel nummer 406)

De voorzitter: Iedereen akkoord met dit voorstel?

Dat is het geval.

8c. Voorstel om de derde wijziging van de Verordening ambtelijke bijstand en

5 **fractieondersteuning 2003 vast te stellen (raadsvoorstel nummer 411)**

De voorzitter: Gaat iedereen akkoord met dit voorstel?
Dat is het geval. Waarvan akte.

10 **9. Verstrekking van inlichtingen over gevoerd bestuur naar aanleiding van verzoeken van raadsleden (artikel 42 reglement van orde)**

De voorzitter: Mag ik het woord geven aan de heer Van der Spoel?

15 **De heer Van der Spoel:** Dank u wel, voorzitter.
Ik wil graag weten op grond waarvan het college het besluit genomen heeft om bepaalde criteria uit de Welstandsnota met betrekking tot dakopbouwen op te schorten en waarom de raad hierover slechts geïnformeerd wordt.

20 **De voorzitter:** Dank u wel, mijnheer Van der Spoel. Ik geef het woord aan wethouder Den Boef.

Wethouder Den Boef: Voorzitter, het college is in de afgelopen tijd tegen een aantal zaken aangelopen waarvan hij gedacht heeft te moeten doorpakken. Vooral als het gaat om
25 dakopbouwen, dakkapellen met doorgetrokken hoogtes en dergelijke. U kent de onderwerpen.

Ook de commissie Bezwaar en beroep heeft ons op de vingers getikt en aangegeven dat, als het college op deze manier het welstandsbeleid gaat uitvoeren, de commissie telkens tegen bepaalde zaken aan zal lopen. De commissie heeft daar kritische aantekeningen bij
30 gemaakt. Het college heeft daarom het besluit genomen om deze regels op te schorten in afwachting van het moment waarop de raad de Welstandsnota gaat evalueren. We hebben hier te maken met burgers die tegen zaken oplopen die wij niet willen. We kunnen dit plaatsen in de strijd tegen de paarse draak. Het college heeft gemeend er goed aan te
doen vooruitlopend op de evaluatie alvast tot deze opschorting te besluiten. Het heeft er
35 ook mee te maken dat bepaalde bouwaanvragen binnen bepaalde tijd moeten worden uitgevoerd. Die periode is twaalf weken. Als we nog langer gewacht hadden, dan waren bepaalde bouwaanvragen verlopen, wat nog irriterender is voor degenen die het hebben
aangevraagd.

Het college is van mening dat het een goede zaak is hierop vooruit te lopen.

40 **De heer Van der Spoel:** Dank u wel. Als het gaat over het bestrijden van de paarse draak, dan hebt u de VVD-fractie direct aan uw zijde, maar het heeft me nogal verbaasd omdat de raad in principe dat besluit had moeten nemen. Het was handiger geweest als dit onder
punt 8 van de agenda was geplaatst, onder af te wikkelen lopende zaken. Als het
45 ambtelijke stuk het college kan overtuigen, dan was het de wethouder zeker gelukt om de raad daarvan via een A4'tje te overtuigen.

Dus ik denk dat wij het over de inhoud eens zijn, maar waar het de procedure betreft, had het anders gekund.

50 **Wethouder Den Boef:** Ik kan me voorstellen dat het publiek hierover wil discussiëren, omdat dit vooral een punt is dat we voor de mensen in de zaal gedaan hebben.
Dat is ook juist de reden waarom het college heeft gemeend, de raad inschattende dat die hier gevoel bij heeft, het besluit tot opschorting te nemen. Ik moet toegeven dat we normaal gesproken over het aspect van tijd en het nog langer laten wachten en het risico van

5 verlopen van bouwaanvragen genoopt waren om dit besluit voorshands te nemen. Ik hoor het vertrouwen in uw stem dat u tot hetzelfde besluit gekomen zou zijn. Dat doet me deugd. Ik denk dat we te zijner tijd bij de evaluatie van de Welstandsnota hier nog verder op terugkomen. Het ging tenslotte om een opschorting, dus u hebt nog alle kans.

10 **De voorzitter:** Mag ik hiermee de beraadslaging over dit punt beëindigen?

De heer Van der Spoel: Ik denk dat de wethouder en ik helemaal op dezelfde golflengte zitten.

15 **De voorzitter:** Dank u zeer.

Dames en heren, hiermee hebben we het reguliere deel van de vergadering gehad. Wij komen toe aan het onderzoek naar de geloofsbrieven.

20 **10. Mededeling van de vaste commissie voor Onderzoek geloofsbrieven**

De voorzitter: In de commissie zitten mevrouw Boer, de heer Kooiman en de heer Lagendijk. Ik neem aan dat één van u, de voorzitter, rapport uitbrengt. Ik zie dat de heer Lagendijk dat zal doen. Ga uw gang, mijnheer Lagendijk.

25

De heer Lagendijk: Voorzitter, de commissie heeft de geloofsbrieven en verdere bij de Kieswet gevorderde stukken ontvangen die zijn ingezonden door:

30

de heer Van Abeelen, de heer Alderliesten, mevrouw Van den Berg, de heer Den Boef, de heer Dijkhuizen, mevrouw Duman-Sirin, mevrouw Van Gink-van Wieringen, de heer Hitzert, de heer Van Houcke, mevrouw Van Houwelingen-Saugerud, de heer Japenga, de heer De Koning, de heer Koppes, de heer Lagendijk, de heer Los, de heer Meij, de heer Neuschwander, mevrouw Nooyen, de heer Onderdelinden, de heer Den Ouden, de heer Van Pelt, de heer Plaisier, mevrouw Ripmeester, de heer Roodenburg, de heer Smit, de heer Van der Spoel, mevrouw Van Vliet, de heer Vroegindewij en de heer Zwiers, allen wonende te Ridderkerk.

35

Op 9 maart 2006 zijn bovengenoemde personen benoemd tot lid van de gemeenteraad. De commissie rapporteert de raad dat ze bovengenoemde bescheiden heeft onderzocht en in orde bevonden.

40

Gebleken is dat de benoemden aan alle in de Gemeentewet gestelde eisen voldoen.

De commissie adviseert tot hun toelating als lid van de gemeenteraad. Dank u wel, voorzitter.

45

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Lagendijk. Dan stel ik u voor te besluiten conform uw advies deze leden toe te laten als lid van de gemeenteraad te Ridderkerk. Dat is het geval. Dan doen wij dat bij acclamatie. Ik laat de hamer hierover vallen.

50 [applaus]

11. Afscheid van vertrekkende raadsleden

De voorzitter: Dames en heren, daar waar reeds nieuwe leden van de raad zijn toegelaten

5 zullen we eerst ruimte moeten maken en dat betekent dat we afscheid nemen van een
aantal mensen. We sluiten de raadsperiode 2002 – 2006 af.
Voor zover ik kan terugkijken op deze raadsperiode, ook door wat ik heb gehoord en
gelezen, was dat een goede raadsperiode. De periode begon met een verschuiving in het
10 politieke spectrum van de gemeente Ridderkerk door de binnenkomst van LR met zeven
zetels. Dat is een substantieel deel van onze gemeenteraad.
Dat betekent - net zoals er toen een verschuiving was - het afscheid van een aantal
raadsleden. We nemen vandaag afscheid van dertien leden. Dat is heel erg veel.

In 2002 startte onze raad ook met de dualisering.
15 Daar is jarenlang over gesproken in Nederland en in Ridderkerk. Overal werd er
genuanceerd over gedacht en we zijn die uitdaging met elkaar aangegaan in alle
gemeenteraden in Nederland en ook in onze mooie plaats Ridderkerk. Dat heeft veel
dynamiek en ook onzekerheid veroorzaakt.
Toch is er, terwijl we met elkaar die uitdaging aangingen, voortdurend een constructieve
20 sfeer in de raad van Ridderkerk gebleven. Ook in Ridderkerk gingen we op zoek naar
nieuwe verhoudingen tussen raad en college, waarbij we ook de positie van het ambtelijk
apparaat niet mogen vergeten.
De dualisering was bedoeld, zo had geleerde Elzinga het ooit bedacht, om de
(spreekwoordelijke) kloof tussen bestuur en burger te dichten. Dat leidde in Ridderkerk tot
25 het collegeprogramma "Dichter naar de burger".
Op zich is dat natuurlijk geweldig dat we die titel, een titel is altijd de kortste samenvatting
van een stuk, hebben gekregen. Daarom moeten we er ook voortdurend op gericht zijn om
onzelf dichter naar de burger toe te brengen, niet alleen maar om de afstand te verkleinen
maar om daardoor ook daadwerkelijk bestuurlijke nabijheid te bieden en ook werkelijk te
30 kunnen luisteren en begrijpen wat de burger bedoelt.
Dat resulteerde in de belangrijke plek, die communicatie en participatie in uw werk en in het
werk van het college kreeg. Dat betekende ook dat wijkgericht werken uitgewerkt moest
worden en een belangrijke plek zou krijgen in het werk van uw raad en het college. Als uw
burgemeester vind ik dat toch een gouden greep. Het is de moeite waard om dat in de
35 komende periode verder uit te werken.
Het heeft er het laatste jaar toe geleid dat we de paarse draak zijn tegengekomen. Dat
werd het etiketje waaronder wij de ontbureaucratisering, de noodzakelijke deregulering, het
invoeren en opvoeren van meer passie in politiek bestuur, ambtenaren en vertrouwen in
onze samenleving hebben ingevoerd.
40 De afgelopen periode 2002 – 2006 heeft zich ook gekenmerkt doordat u hebt moeten
werken met drie burgemeesters. Dat lijkt me toch een behoorlijke opgave. Mijn persoonlijke
ervaring daarin is dat ik sinds ik hier werk, sinds september 2004, mij verschrikkelijk
verwend voel met een raad als de uwe. Ik heb ervaren dat u met elkaar, daar waar
uiteraard op een bepaald moment politieke verschillen en tegenstellingen naar boven
45 komen (en dat mag ook; dat hoort in alle scherpste ook zo te zijn), dat u met elkaar een heel
positieve en constructieve raad bent. Vanaf de eerste dag – en dat is echt een persoonlijke
ontboezeming – heb ik het gevoel dat u mijn raad bent. Dat geeft mij een enorm blij en
positief gevoel. Als u dat gevoel ook hebt ten aanzien van mij als burgemeester en van het
college waar we binnenkort afscheid van gaan nemen, denk ik dat we goed bezig zijn
50 geweest. Ik hoop ook dat we dat positieve gevoel voor de komende periode met elkaar
kunnen voortzetten.

Dan kom ik toch bij een wat specifiekere deel van mijn speech. Dat betekent het speciale
gevoel dat ik bij u allemaal heb, maar ook bij u als collectieve raad, bij het afscheid van het

5 aantal raadsleden: dertien in totaal, zoals ik net al zei.
Daar waar ik net aan u gewend ben, neem ik al weer afscheid van u en daar heb ik een
bloedhekel aan.
Ik hecht bijzonder aan mensen en zeker aan mensen die ook nog raadslid zijn.
Alle dertien mensen waarvan we vanavond afscheid nemen, zijn mij even lief. Ik heb het
10 gevoel dat dat voor u allemaal geldt. Als ik iets heb ervaren, is het dat u heel goed met
elkaar bent omgegaan.
We nemen vanavond afscheid van

15 De heer Henk Dokter
Mevrouw Wil van Ringelesteijn
De heer Aad Coomans
De heer Luc Koop
Mevrouw Claudine van Dijn
De heer Bart van den Berg
20 De heer Veli Tutar
Mevrouw Annemarie Tamerius
De heer Siem de Klerk
Mevrouw Yvonne Boer
De heer Ben Kooiman
25 De heer Faas van Rietschoten
Mevrouw Anneke Muizelaar

Dames en heren, het is een hele grote eer om aan te kondigen dat wij van twee raadsleden
afschied nemen die ook een Koninklijke onderscheiding krijgen. Ik noem nadrukkelijk het
30 aantal twee, omdat we van deze raadsleden zeker wisten dat ze op eigen verzoek niet
meer terug zouden komen. Bij de overige leden die afscheid nemen, zijn mensen die
vanwege persoonlijke motieven geen prijs stellen op een Koninklijke onderscheiding of
omdat ze er niet aan toe zijn of omdat men zo mogelijk bij de algemene gelegenheid in
aanmerking hiervoor komt. Die algemene gelegenheid is bij u allen bekend als de
35 lintjesregen.

Ik zou eerst willen overgaan tot twee raadsleden die vanavond een Koninklijke
onderscheiding krijgen.

40 Mevrouw Anneke Muizelaar
Mevrouw Muizelaar, Anneke, is lid van de gemeenteraad voor D66 sinds de verkiezingen
van 1990. Ze is fractievoorzitter geweest in de periode 1990 - 1994 en in die periode was
ze ook lid van de raadscommissie Algemene zaken, de raadscommissie voor Personeel,
organisatie en informatie en de raadscommissie Welzijn.
45 Vanaf de verkiezingen van 1994 was ze lid van de raadscommissie Personeel, organisatie
en informatie, de raadscommissie Onderwijs en sociale zaken en de raadscommissie
Welzijn en milieu.
Vanaf de verkiezingen van 1998 zat ze in de commissie Middelen, de commissie voor
Openbare werken en milieu, de raadscommissie voor Jeugd, recreatie en sport en de
50 commissie voor Georganiseerd overleg. Volgens mij heb je alles gedaan. Een duizendpoot.
En vanaf de verkiezingen van 2002 was jij, Anneke, fractievoorzitter van de fractie D66/GL.
Een lijstverbinding die het ook weer eens extra spannend maakte voor jou als
fractievoorzitter. Je was gedurende de afgelopen periode lid van de raadscommissie voor
Bestuur, strategie en communicatie en lid van het presidium en dat is nieuw sinds het

5 dualisme.

Anneke Muizelaar is een sociaal betrokken raadslid dat ook diverse activiteiten heeft ontplooid binnen de Ridderkerkse samenleving.

10 Zo was ze bestuurlijk actief binnen de Bond voor Plattelandsvrouwen, binnen Amnesty International en binnen de kerk. Ze is één van de twee initiatiefneemsters van het project binnen Ridderkerk met Benin.

Dat is een samenwerkingsverband tussen drie Nederlandse gemeenten, de VNG en de stad Dogbo in Benin in Afrika.

15 Anneke, ik denk dat we natuurlijk een hele tijd over jouw goede diensten kunnen doorpraten, maar waarschijnlijk is het veel mooier om hier te melden wat Hare Majesteit daarvan vindt.

Hare Majesteit de Koningin, grootmeester van de Orde van Oranje-Nassau heeft bij besluit van 3 maart Antje Muizelaar benoemd tot lid in de Orde van Oranje-Nassau.

20 Ik vraag u een groot applaus en ik vraag Anneke naar voren te komen.

[applaus]

25 De decoratie wordt door de burgemeester opgespeld en mevrouw Muizelaar ontvangt een boeket bloemen.

De voorzitter: Ik had u twee Koninklijke onderscheidingen beloofd en daar hou ik mij aan. Het andere raadslid dat vanavond een Koninklijke onderscheiding krijgt ter gelegenheid van zijn afscheid van de raad van Ridderkerk is Henk Dokter van LR.

30 Henk Dokter is lid van de gemeenteraad van Ridderkerk sinds de verkiezingen van 1986, namens de VVD. In de eerste raadsperiode was hij lid van de raadscommissie Onderwijs en sport, de commissie Sociale zaken en de commissie Welzijn.

35 Sinds de verkiezingen in 1990 is hij fractievoorzitter van de VVD geweest en als zodanig lid van de raadscommissie Algemene zaken. Daarnaast was hij ook lid van de commissie Volkshuisvesting en de commissie Sociale zaken, onderwijs, werkgelegenheid en sport.

40 Sinds 1994 fractievoorzitter van de VVD en lid van de raadscommissie Algemene zaken, lid van de commissie Ruimtelijke ordening en beheer en de commissie Welzijn en milieu. Sinds 1998 was hij weer fractievoorzitter van de VVD tot 1999 en als zodanig lid van de commissie Algemene zaken en van de raadscommissie Middelen.

45 Net voor de verkiezingen van 2002 trad er een scheuring op in de lokale VVD en de heer Dokter zet zijn raadslidmaatschap voort onder een andere naam. Vanaf de verkiezingen van 2002 was Henk Dokter lid van de nieuw toegetreden partij Leefbaar Ridderkerk. Van 2002 – 2004 was hij fractievoorzitter van deze partij en tevens lid van de raadscommissie Bestuur, communicatie en strategie en van het presidium. Na 2004 heeft hij een stapje teruggedaan en is hij de gekozen voorzitter van de commissie Bestuur, communicatie en strategie.

50 Henk Dokter is in zijn raadsperiode driemaal lid geweest van de vertrouwenscommissie voor de benoeming van de gekozen burgemeester. Dat is wel heel bijzonder als je dat als raadslid meemaakt. Meestal maak je in je raadsperiode maar één keer zo'n benoeming mee. De laatste maal was hij ook voorzitter van die vertrouwenscommissie. Binnen de fractie van LR heeft hij een grote rol gespeeld om deze nieuwe partij en haar raadsleden wegwijs te maken in de lokale politiek. De heer Dokter is op dit moment tweede plaatsvervangende raadsvoorzitter.

5 Naast het raadslidmaatschap is hij vele jaren betrokken geweest bij ambulancezorg in binnen- en buitenland. Zo was hij betrokken bij het repatriëren en begeleiden van slachtoffers van de ramp met het vliegtuig op Faro, in Portugal en bij de afwikkeling van de ramp met de Nederlandse bus vol vakantiegangers die in Winterberg van een helling was gestort.

10 Maar straks heeft hij meer tijd voor andere zaken en wij weten dat het hem lief is dat hij meer tijd kan vrijmaken voor zijn kleinkind, waar hij ontzettend gelukkig mee is. Daarnaast heeft hij ook recent het voorzitterschap op zich genomen van de Vereniging van Eigenaren van het appartementencomplex Erasmus. Je bent dus weer van de straat, Henk. Hij was ook één van de oprichters van de Rotary. Een hele bezige bij in onze

15 gemeenschap. De heer Dokter is op dit moment het langstzittende raadslid in de raad van Ridderkerk. Al met al was dit voor Hare Majesteit voldoende reden om Henk Dokter tegemoet te komen met een prachtige onderscheiding die ik graag ga voorlezen.

20 Hare Majesteit de Koningin, grootmeester van de orde van Oranje-Nassau heeft bij besluit van 6 maart Hendrik Dokter benoemd tot lid in de Orde van Oranje-Nassau.

Henk, mag ik je vragen naar voren te komen?

25 [applaus]

De burgemeester spelt de decoratie bij de heer Dokter op en overhandigt hem een boeket bloemen.

30 **De voorzitter:** Ik zou me kunnen voorstellen dat de twee gedecoreerden behoefte hebben om iets te zeggen. Daar wil ik graag ruimte voor maken.

Mevrouw Muizelaar: Wat zeg je nu als pas gedecoreerde?

Ik heb een hele toespraak voorbereid en daar wil ik het maar bij houden. Vroeger dacht ik dat ik niet gedecoreerd wilde worden. Later ben ik daar wat anders tegen aan gaan kijken. Ik vind het een bijzondere eer en het voelt bijzonder aan. Maar ik denk dat het niet meer of minder bijzonder is dan het aantal jaren dat je met of zonder decoratie in de raad hebt gezeten. Die jaren zijn altijd bijzonder geweest en daar wil ik enigszins gewag van maken door wat ik opgeschreven heb.

40 Mevrouw de Voorzitter, college, collega raadsleden en belangstellenden. Zestien jaar geleden, onervaren en met voorkeurstemmen in de raad gekozen worden en direct als fractievoorzitter moeten fungeren. Ik kan jullie verzekeren dat dat heel heftig was. Ik heb veel geleerd van mijn fractiegenoten, onder andere Rob Kroeze en Wim Hagendijk.

45 En zestien jaar geleden riep Erlin van den Berg altijd al "Meten is weten" en dat is nog steeds heel actueel.

Als ik riep: "Dat heb ik nu al twee of drie keer gemeld", zei altijd wel iemand: "Net zo lang doorgaan tot je iets hebt bereikt of ziet dat het totaal onmogelijk is."

50 Gelukkig heeft het mij niet afgeschrikt, integendeel. Ik kan niet anders zeggen dan dat ik altijd met veel plezier heb gewerkt in deze raad. Het is goed om te mogen meebeslissen over je eigen woon- en leefomgeving. Veel voldoening haalde ik uit contacten met burgers en organisaties.

Je gaat nog eens langs die zestien jaar, wat heb ik bereikt, met elkaar, met de leden van mijn fractie? Veel heb ik gehaald uit het feit dat duurzame ontwikkelingsamenwerking,

- 5 waarvoor ik samen met Annemarie Tamerius een initiatiefvoorstel heb ingediend, in Ridderkerk op de kaart is komen te staan. Het is uitgemond in een contact waar ik trots op ben. Iets mogen betekenen voor de jonge democratie in Benin, met name in de plaats Dogbo.
- 10 Tegelijk ervaren wij dat zij ons ook wat hebben te zeggen en te leren. Daar moeten we voor openstaan. Inmiddels zorgen we naast het gemeentelijk project voor een stevig samenwerkingsverband, samen met de initiatiefgroep Duurzaam zonder grenzen Ridderkerk. We hebben contacten met de vrouwenorganisaties die subsidie hebben gekregen voor een aidsproject; een school voor voortgezet onderwijs kan corresponderen met het Farel College en krijgt ondersteuning in de opzet van een natuurkundelokaal. Er wordt hard gewerkt aan een sportproject, samen met de Stichting Ridderkerkse Sport. Met 15 ondersteuning van het IPO. En een project om kindslaven weer een bestaan te geven. Overigens, daar zoeken we nog sponsors voor. Mocht u zich geroepen voelen ...!
- 20 Ook hebben wij ons de afgelopen jaren ingezet voor een beter en duurzamer milieu. Dat gaat niet zonder daarvoor geld beschikbaar te stellen. Afgelopen begrotingsbehandeling heeft D66/GL daarvoor nog een groot aantal voorstellen gedaan. Het wijkwerk ligt mij en mijn fractie na aan het hart. Jarenlang hebben wij gepleit voor het wijkbudget. Gelukkig heeft het college dit ook ter harte genomen. Zelf de wijken hun prioriteiten laten aangeven, niet gehinderd door allerlei regeltjes. Huiselijk geweld is één van de onderwerpen waar ik 25 mij, samen met mijn fractie, voor heb ingezet. Laat dit blijvend de aandacht van raad en college hebben.
- 30 Natuurlijk hebben wij in de afgelopen periode een groot mooi gemeentehuis gekregen, maar er is ook een voedselbank ontstaan. Het zou het college en de raad een eer moeten zijn om de komende vier jaar die weer te laten verdwijnen.
- 35 Ook voor mensen die iedere maand de touwtjes aan elkaar moeten knopen, zouden we initiatieven moeten ontwikkelen en niet met de vinger naar het rijk wijzen, maar substantieel iets voor de minima betekenen. Op andere plaatsen in ons land gebeurt zoiets al. Het nieuwe duale bestel heeft soms een paar moeilijke kanten, maar heeft ook een aantal kansen gecreëerd. Ik breng er maar een paar in herinnering. Integraal huisvestingsplan, versneld gerealiseerd voor het onderwijs, de Kuyperschool behouden voor jongeren en starterswoningen realiseren in plaats van alleen maar in te zetten op doorstroombeleid. Dank aan de griffier die ons op een zeer correcte wijze steeds heeft gewezen op het rechte 40 duale pad.
- 45 Voorzitter, ik ben me ervan bewust geweest dat we als fractie van eerst D66 en daarna D66/GL niet groot waren. Maar wel sterk. Die sterkte hebben we mede gezocht in de samenwerking met andere fracties. Dat geeft een bredere betekenis aan onze slogan: "Samen sterk voor Ridderkerk".
- 50 Dank aan het ambtelijk apparaat, met name de afdeling Milieu. Ook dank aan mijn fractiegenoten, met name Henk van Houcke voor de inzet toen de motor bij mij wat haperingen begon te vertonen. En last but not least mijn echtgenoot. Dank voor de avonden waarop ik soms wel eens na twaalf uur werd ontvangen met een kaarsje en samen een glaasje wijn drinken.
- Ik eindig mijn laatste bijdrage in deze raad met het gedichtje door te geven dat ik kreeg van mijn dochter voor deze laatste vergadering.

*Leer ieder moment van geluk bewust te leven
Heb het nooit te druk om liefde te krijgen en te geven.*

5

Ik dank u.

[applaus]

10 **De voorzitter:** Dank u wel mevrouw Muizelaar. Eigenlijk moet je na een gedicht altijd de avond afsluiten, maar er is ook ruimte voor de anderen. Wie weet op welke poëtische wijze de heer Dokter gestalte geeft aan zijn speech. Mijnheer Dokter.

15 **De heer Dokter:** Allereerst moet ik Hare Majesteit de Koningin bedanken voor de onderscheiding en ik zal niet eindigen met een gedicht.
Voorzitter, in de politiek is het niet gebruikelijk om achterom te kijken, maar vooruit. Toekomstgericht. Besluiten worden genomen en daar kom je niet op terug. De laatste dagen heb ik toch vaak omgekeken naar wat er zoal de afgelopen jaren is
20 gebeurd. Bij terugblikken bestaat de neiging om te roepen dat vroeger alles anders en beter was. Dat het in het begin wel anders was weet ik wel, maar of het zo veel beter was, weet ik niet. Toen ik in de raad kwam was er een bolwerk van PvdA met twaalf zetels en het CDA met acht zetels. Maar er was geen polarisatie. De drijfveer was voor iedereen in Ridderkerk zijn inwoners en allemaal vanuit hun verschillende zienswijze en met het zelfde doel.
25 Nog een paar voorbeelden. De raadsvergadering duurde in die tijd meestal niet meer dan twee uur; het record lag zelfs op zeventien minuten.
Op je tafel lag een bestelbriefje voor een drankje; een goed glas wijn of een borrel hoorde daar ook bij. Er stond ook een doosje sigaretten en sigaren op tafel. Dat waren nog eens tijden!

30 Toen ik als 35-jarig broekje in de raad kwam en de burgemeester je verwelkomde kreeg je ook aanwijzingen: de eerste jaren alleen luisteren, daarna mag je fluisteren en misschien dat je op het eind nog eens een keer wat mag gaan zeggen.

De eerste jaren alleen luisteren was voor mij moeilijk. Ik kon ook die aanwijzing niet geheel opvolgen, want al snel ging de toenmalige fractievoorzitter, Niek Dekker, een stapje terug. Hij vroeg of ik de fractie wilde gaan leiden.

35 De afgelopen weken heb ik ook vaak gedacht aan wat we als raad en fractie hebben gedaan en wat mijn rol daarin was geweest. In die 20 jaar hebben we ook met heel veel mensen samengewerkt. Samen hebben we hoogte- en dieptepunten meegemaakt. Ik heb in wat oude boekjes gekeken en in totaal heb ik met 76 verschillende raadsleden gewerkt en 5 burgemeesters. Bij 3 burgemeesters heb ik in de vertrouwenscommissie mogen zitten.
40 Ik heb 4 gemeentesecretarissen meegemaakt en 11 wethouders, waarvan er 3 doorgestroomd zijn tot burgemeester.

Ook zijn er in de afgelopen periode 5 raadsleden overleden. Waarbij het verlies van mijn toenmalige fractiegenoot en vriend, Ad Broekmans, heel veel indruk heeft nagelaten.

45 Veel spannende ontwikkelingen zijn er geweest zoals de regiovorming, met soms hele politieke verschuivingen daarin. Ik heb vertegenwoordigd in het monistische systeem, ik heb meegemaakt hoe we in het college zaten, hoe we in de oppositie zaten, en ik heb de invoering van het dualisme meegemaakt met de bedoeling om de politiek dichter naar de burgers te brengen. Of dat gelukt is, weet ik niet. De raadsvergaderingen halen vaak het
50 tijdstip van middernacht. Het is vaak overdoen van commissiewerk. We willen graag allemaal een keer aan het woord komen in de raadsvergadering.

Ik heb de invoering van het raadsinformatiesysteem meegemaakt en de invoering van e-mail.

- 5 Of dit nu direct een verbetering is voor de informatie weet ik niet. Het veroorzaakt in ieder geval wel iedere avond een volle e-mailbox. Met als topper: de nieuwe functionaris bij de invoering van het dualisme, de griffier. Dagelijks meerdere mailberichten.
- 10 Het mooiste van het raadswerk vond ik de contacten met de burgers. Zeker de laatste jaren, bij LR "het belletje trekken". Dat werd door velen nog wel eens belachelijk gevonden en uitgelegd als reageren op wat het publiek wil. Ik ben nog steeds van mening dat ik daarvoor raadslid ben geworden. De eerste zestien jaar heb ik niet zo veel contact met de burgers gehad als de laatste vier jaar. Dit was ook
- 15 één van de doelen van de invoering van het dualisme en van LR. Het raadslidmaatschap is niet bedoeld voor het nastreven van eigen belang; het gaat nog steeds om het algemeen belang. Maar het eigen belang komt nog wel eens voor. Het gaat om beslissingen die je moet nemen na afweging van individueel belang van de burgers, bedrijven of organisaties, over het algemeen belang voor Ridderkerk en zijn inwoners. Als
- 20 we dat uit het oog verliezen, zullen we de rekening gepresenteerd krijgen.

Voorzitter, ik kom tot een afronding. Dat wil ik niet doen zonder een woord van dank uit te spreken naar diverse personen. Ik weet dat ik daarbij het gevaar loop iemand te vergeten, maar ik doe het toch.

- 25 Allereerst u als collega raadsleden, de wethouders en u als voorzitter van de raad: bedankt voor de prettige samenwerking. De ambtenaren waarmee ik in de afgelopen twintig jaar heb samengewerkt, zeiden vaak dat het niets te veel was om met hun samen te werken. De bodes die elke vergadering maar weer tot onze dienst waren en ons voorzagen van de nodige koffie en frisdranken.
- 30 De griffier, de laatste jaren voor de gevraagde en ongevraagde adviezen. Zoals de laatste nog waarbij hij ons attendeerde om de tag, vroeger heette dat gewoon een sleutel, mee te nemen en de parkeerkaart voor aanvang van deze vergadering bij hem in te leveren. En daarbij merkte hij ook nog op dat ik dan wel een nieuwe parkeerkaart moest kopen, want anders kon ik er niet uit. Ik heb hem gekocht.
- 35 De fractie en het bestuur van LR die mijn vrouw en mij afgelopen donderdag in het zonnetje hebben gezet. Daarbij zijn wij benoemd als erelid van LR. Het was geweldig om met deze fractie te mogen omgaan. Eerlijkheid en vriendschappelijkheid, samen voor één doel: Ridderkerk en zijn inwoners. Vooral zo doorgaan, luisteren naar wat men in Ridderkerk wil.
- 40 Dan is de komende periode maar een tussenperiode. Ik dank mijn familie, vrienden en de directie voor hun aanwezigheid vanavond.

- Last but not least de vijf belangrijkste vrouwen in mijn leven. Allereerste mijn moeder. Zij was bij mijn beëdiging aanwezig en is hier vanavond ook. Ze kreeg vaak telefoontjes
- 45 waarbij ze naar haar man vroegen. Maar dan moest ze weer uitleggen dat het niet haar man was die in de raad zat, maar haar zoon. Ook onze dochters Saskia en Patricia, die het niet altijd leuk vonden dat hun vader weer naar een vergadering moest. In het gezin werd veel op mijn raadswerk afgestemd. Mijn vrouw en steun en toeverlaat Adrie. We zijn de afgelopen jaren over bergen en door
- 50 dalen gegaan. Je hebt mij hierbij steeds gesteund. Ook al had ik wel eens de gedachte waar we het voor deden, dan was jij steeds degene die tegen mij zei dat ik niet moest omkijken maar vooruit moest kijken. Vooruitkijkend denk ik aan de vijfde vrouw in mijn leven, onze kleindochter Ellemijn. Voor wie ik meer tijd hoop te krijgen. Want het raadswerk vraagt naast een vaste baan veel van

5 je vrije tijd en veel van je gezin.
Ten slotte, mijnheer Veldhoen, zoals ik bij uw afscheid heb gezegd: tel uw zegeningen één voor één en vergeet er geen. Als ik dat doe, kom ik tot de conclusie dat ik blij ben dat ik Ridderkerk en zijn inwoners twintig jaar heb mogen dienen als raadslid.
Het gaat u allen goed!

10 [applaus]

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Dokter.
Beste mensen, dan de overige elf vertrekkende raadsleden.

15 Ik begin met twee heel bijzondere en die pak ik tegelijk. U zult snappen waarom ik dat doe. Wil van Ringelesteijn en Aad Coomans. Beiden raadslid sinds 2002 en niet iedereen zal weten dat ze buiten het raadswerk om een echtpaar vormen.

20 Het is heel bijzonder om twee gehuwden in de raad te hebben, terwijl je daar bij het raadswerk niets van merkt.

Beiden zijn ze niet betrokken geweest bij commissiewerk, maar zoals bij hen past, zijn zij in stilte de ondersteunende krachten van LR. Wil voerde daarbij ook nog eens het secretariaat van de fractie; dat betekent dat ze de spil van LR was. Elke dag zijn deze twee mensen met de fractie bezig.

25 Aad is in heel praktische zin betrokken. Dat hebben wij onlangs nog mogen ervaren, toen hij hier in deze raadszaal vertelde wat hij gevonden had bij de tellingen in de St. Jorisstraat. Vier jaar geleden wisten deze beide mensen niet waar ze aan begonnen. Vier jaar lang hebben ze in de politieke en ambtelijke wereld kunnen rondlopen en het zal een hele ervaring zijn geweest. Ik denk en ik neem aan dat u beiden zeker in het begin wel eens momenten van verwondering hebt gehad.

30 Aad is bovendien het oudste raadslid in leeftijd. En dat mag ook wel eens gezegd worden. Een groot compliment voor jullie geweldige inspanningen.

35 Dan nog een lid van LR: Luc Koop. Luc is ook raadslid sinds 2002 en woont in één van de bekendste straten van Ridderkerk, waar Aad ook zijn tellingen uitvoerde: de St. Jorisstraat. Luc was een van die inwoners die over allerlei zaken wat vond, maar zich ten slotte wilde inzetten toen een nieuw op te richten politieke partij hem aansprak en hem aanbood om mee te doen en werkelijk zijn zegje te doen in deze arena. In zijn dagelijks leven handelt Luc in fonteinen. Samen met Ben Neuschwander vormde Luc een echt politiek koppel. Het is een wervelwind en hij laat op gezette tijden behoorlijk van zich horen, authentiek en op eigen wijze.

45 Bij de PvdA neemt Claudine van Dijk afscheid.
Zij heeft dit een tijd geleden al aangekondigd. Claudine, je hebt dus iedereen tijd en ruimte gegeven om dat te laten zakken. Vanaf 1998 is Claudine raadslid.

50 Voordien was ze actief binnen de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad voor het onderwijs toen de politiek een beroep op haar deed. Afgelopen raadsperiode was ze fractievoorzitter en naast Anneke Muizelaar de enige vrouw onder de fractievoorzitters. Claudine zat er altijd positief in: ze zag de mogelijkheden van de dualisering voor de raad. Claudine, je was voorzitter van de commissie Welzijn, dienstverlening en middelen. Je bereidde dat altijd zorgvuldig voor en had daarbij oog voor de effectieve vergadering. De commissie heeft bijzonder goede herinneringen aan jouw leiding van de discussie over de stellingen over de Wwb, lopend met een microfoon en in interactie met commissieleden en publiek.

5 Bij je fractie leeft het beeld dat je daar de manager was; naast de vrouw met politieke idealen, had je de touwtjes in handen. Voor velen was je aankondiging van het afscheid van de politiek onverwacht. Je maakte de keus voor je gezin en andere werkzaamheden; we zeggen daarbij nog maar niets over je andere ambitie die onlangs is aangekondigd, je lidmaatschap van de Rekenkamercommissie. Daarvoor volgt nog een
10 benoemingsprocedure.
Je zat in de commissie Openbare werken en milieu, de commissie Lokaal sociaal beleid, sport en recreatie, de commissie Welzijn, dienstverlening en middelen; kortom, in de tijd dat je in de raad zat, heb je ook wel alle beleidsterreinen bestreken. Dat geeft goed in te zetten raadsleden.

15 Naast Claudine van Dijl neemt ook Bart van den Berg afscheid van de PvdA.
Bart is raadslid vanaf 1990. Naast je raadslidmaatschap, wat je op zeer betrokken wijze hebt gedaan, ben je in je vrije tijd actief voor het Snuffelpand: je haalt elke woensdagochtend meubeltjes op die verkocht kunnen worden in het Snuffelpand. Je hebt vanuit je gevoel voor sociale zaken en welzijn ook op een zeer betrokken wijze in de
20 commissie voor Onderwijs en welzijn gezeten, met uitzondering van de laatste periode. Daarbij heb je je altijd hard gemaakt voor de minima en de vrijwilligers.
De Jaap van der Graafprijs is jouw initiatief geweest.
Vier jaar geleden is Bart overgestapt naar de commissie Ruimtelijke ordening, die toch veel leuker bleek dan hij voor die tijd had gedacht. Het heeft wellicht ook wel te maken met het
25 feit dat je goed kon samenwerken met Rinus Hitzert. Zij zijn een echt duo geweest, waarvoor complimenten.
Met zijn onderwijsachtergrond, leraar op de LTS en later het Gemini College, heeft hij zich altijd sterk gemaakt voor het onderwijs en met name voor de zwakkere leerling. Hij vraagt
30 continu aandacht voor stageplaatsen en leerwerkplekken. Daar is op het moment in de hele regio een groot gebrek aan.
Bart is de initiator geweest van de Praktijkschool. Hij heeft zich jarenlang ingespannen om dit op de politieke agenda te krijgen. Dat is uiteindelijk ook gelukt. Dat deze voorziening er nu gaat komen, geeft hem veel voldoening. Waar je wel moeite mee had, waren de lange
35 vergaderingen. Je was er eentje van minder praten en meer doen.
Je kunt slecht tegen onrecht en zult altijd eerlijk zijn tegen burgers, ook als de boodschap niet zo aardig is.

40 Veli Tutar: raadslid sinds 2002 en heel bijzonder ook. Je bent met voorkeurstemmen in de raad gekomen.

Jouw portefeuille binnen de fractie was jeugd-, sport- en vrijwilligerswerk. Je hebt de jeugdportefeuille tot leven gebracht. Je was erg gedreven in dit onderwerp. Ook thuis heb je daar invulling aan gegeven, want in deze raadsperiode is je tweede kind geboren. De
45 tweede baby in deze raadsperiode, na die van voormalig raadslid Bouke Jansma, die ik ook nog heel even heb meegemaakt.
Veli Tutar kwam met voorkeurstemmen in de raad en besepte heel goed dat hij voor zijn achterban in de raad zat. Je hebt dat altijd gewaardeerd en uitgestraald. Jeugd-, vrijwilligerswerk en sport vormde vooral zijn portefeuille. Ieder stuk ging door zijn handen en
50 bekeek hij ook nadrukkelijk vanuit de allochtone achtergrond. Met zijn ervaring bij de GGD en maatschappelijk werk in Rotterdam, volgde hij het beleid over jeugd en zorg heel kritisch. Hij maakte zich hard voor sluitende zorg voor de jeugd en is blij dat hij mede bereikt heeft dat het Jeugd Preventie Team (JPT) structureel is geworden met uitbreiding naar de leeftijdsgroep onder de 12 jaar en dat het Initiatievenfonds jeugd tot stand is gekomen. Het

5 was jouw voorstel, Veli.
Nadrukkelijk vroeg je aandacht voor allochtone jeugd en ouderen, zonder een wij-zijgevoel te willen veroorzaken. Veli wilde dat deze groepen blijvend bij de samenleving betrokken zouden worden. Na de moord op Theo van Gogh heb jij een belangrijke rol gespeeld in de contacten met allochtone groepen in Ridderkerk. We hebben toen vertegenwoordigers van die groeperingen bij de PvdA op bezoek gehad en daarna de weg naar de politiek getoond. Vanuit de fractie wordt nog gemeld dat jouw motto is dat als je iets doet, je het goed moet doen. De combinatie van je werk en je jonge gezin, maakt dat jij vindt dat je niet voldoende tijd aan het raadswerk kunt besteden. Daarom heb jij besloten om ermee te stoppen. Dat besluit moeten wij respecteren, hoeveel zeer dat ook doet.

15 Bij het CDA neemt Annemarie Tamerius afscheid. Zij is raadslid sinds 1998 en heeft sinds die periode de commissie Openbare werken en milieu gedaan, de commissie Lokaal sociaal beleid, sport en recreatie, de commissie Welzijn, dienstverlening en middelen. In je vrije tijd was je lange tijd lid van de NCVB, de Nederlandse Christen Vrouwen Bond. Daarnaast was je betrokken bij diverse andere organisaties, waaronder kerkenwerk. Je staat overal voor klaar, niets is je te veel, je gaat er voor, zeer actief, doortastend, vrolijk en past veel op bij je kinderen. Je begrijpt niet hoe ze het voor elkaar heeft gekregen. Je bent bijzonder meelevend en bij alles wat je doet, heb je je hele hart gegeven.
Ik hoop dat het je gegeven is om je vrije tijd die je nu weer krijgt op een bij jou passende manier in te vullen. Samen met Anneke Muizelaar heb jij het initiatiefvoorstel voor Benin ingediend bij de raad. Diverse keren ben je er geweest en heb je er beeldend over verteld, met liefde voor alles wat daar gebeurt op het gebied van kinderen en vrouwen. Grote dank daarvoor.

20
25
30 Vanavond neemt ook Siem de Klerk afscheid. Hij is er vanavond helaas niet. Wij maken het op een andere manier met hem goed. Dat kan nog bij het informele afscheid van de raadsleden.

Siem heb ik zelf nog zien komen als raadslid. Het was in mijn eerste of tweede raadsvergadering dat we hem in de raad mochten opnemen.

35 Siem heeft zijn bijdrage geleverd op zijn eigen authentieke wijze en dat prijzen wij.

Yvonne Boer, raadslid sinds 1994. Je hebt je grondig ingezet in de commissie Onderwijs, sociale zaken en werkgelegenheid. Daarnaast ben je ook zakenvrouw en geniet van vrolijkheid in het leven en om je heen. Het is je zeer gegund. "Een goede gastvrouw" heb ik als informatie meegekregen en ik denk dat we dat alleen maar kunnen bevestigen, want dat straalt je uit. Je hebt wel eens moeite met hardnekkige procedures en lange besluitvormingsprocedures. Wat dat betreft ben je een echte zakenvrouw: het moet gewoon gebeuren en liefst vandaag nog. Je skiet graag en geniet graag van de zon en tennist. Je bent een sportief raadslid. Je houdt niet van het stellen van vragen voor de bühne maar lost problemen op en gaat uitdagingen liever direct aan. Op een hele zakelijke manier.

40
45
50 Ben Kooiman is raadslid sinds 2002 sinds de invoering van het dualisme en heeft voor de VVD in de commissie WDM gezeten. Hij bracht in het raadswerk en in de commissie zijn ervaring uit het bedrijfsleven mee. Ook bij hem bespeurde ik vaak dat het zonder al te lange omwegen moest, maar zo adequaat en efficiënt mogelijk. En wel met een accent op zuiverheid in procedures. Het gaat in politiek en bestuur doorgaans anders dan in het bedrijfsleven. Dat vond jij wel eens lastig.

Ben gaat voor duidelijkheid, daadkracht en korte procedures. Wat dat betreft heb je ons scherp gehouden, waarvoor dank. Ik denk ook met plezier terug aan de actie die wij samen

5 in het kader van de paarse draak hebben gedaan. Daar waar we de ambtenaren en het management hebben uitgedaagd om zelf met voorstellen te komen over deregulering en ontbureaucratisering. Die rol heb je met passie gespeeld. Het was fantastisch en ik heb van je genoten.

10 Faas van Rietschoten. Faas is raadslid sinds 1990.
Je bent binnengekomen als lid van de CU en hebt dat lidmaatschap van de fractie tot het laatst toe gestalte gegeven, zij het dat je een paar maanden geleden hebt aangegeven over te gaan naar de fractie van LR, waar je de laatste maanden ook de fractievergaderingen bijwoonde. Het zal ongetwijfeld ook een ingewikkelde situatie voor
15 jezelf zijn geweest.

Faas, je hebt op mij een bijzondere indruk gemaakt. Wat mij bij jou erg is opgevallen, is dat je altijd wilde kijken naar de grote lijnen die waren uitgezet. Je verdiepte je grondig in visies die ook door andere organen waren uitgezet, zoals regio en provincie, en verbond die dan aan de visie die wij als gemeente ontwikkelden. Je wees de raad ook dikwijls op eerder
20 vastgesteld beleid. Wat dat betreft verliezen wij een stukje van het collectief geheugen uit deze raad. Je hart lag bij ruimtelijke ordening, waarbij je hart sneller ging kloppen als het ging om huisvesting, onder andere in de wijk Slikkerveer. Dat heb je nooit onder stoelen of banken gestoken en dat is goed.

25 Beste mensen, ik ben aan het einde van een lange reeks raadsleden die vanavond afscheid nemen. Het geeft altijd een beetje vreemd gevoel en het doet pijn; ik vind het lastig om afscheid van deze mensen te moeten nemen. Al deze mensen hebben een bijdrage geleverd aan het bestuur van de gemeente en aan de raad, die straks weer een nieuwe raad gaat vormen. Ik hoop dat u als vertrekkend raadslid deze periode niet zult vergeten; het
30 is een bijdrage aan de samenleving van Ridderkerk waar u zelf trots op mag zijn. Wij zijn dat in ieder geval en ik in het bijzonder.

Ik ga er graag toe over om de vertrekkende raadsleden een boeket bloemen te overhandigen. Daarna geef ik graag die mensen die zich bij mij hebben gemeld de gelegenheid om het woord te voeren.

35 [overhandiging van de bloemen]

De voorzitter: Dames en heren, ik geef een aantal mensen gelegenheid tot spreken. Ik noem ze graag even op.

40 Mevrouw Boer, de heer Van den Berg, de heer Van Rietschoten, mevrouw Tamerius, de heer Tutar, de heer Kooiman, mevrouw Van Dijl en ten slotte wil ook de griffier het woord tot ons richten.

45 **Mevrouw Boer:** Het is verleidelijk om even deze gelegenheid te benutten. Het is tenslotte mijn laatste kans. Ik wil iedereen hartelijk bedanken; het lijkt een cliché, maar het is van harte gemeend. Ik bedank mijn collega's, mijn fractie, uiteraard de griffier en de bodes voor de fantastische samenwerking. De twaalf jaren zijn omgevlogen.

Ik ben als ondernemer in de politiek actief geworden en ik hoop er ook als ondernemer
50 weer uit te gaan, niet als politicus. Ik wens het nieuwe college heel veel succes en ik wil alleen maar zeggen: zorg goed voor Ridderkerk, want Ridderkerk is het waard.

[applaus]

5 **De voorzitter:** Dank u wel mevrouw Boer. Mijnheer Van den Berg.

De heer Van den Berg Voorzitter, hartelijk dank voor uw lovende woorden, niet alleen aan mij maar ook aan de raad. Ik heb begrepen dat u blij bent met deze raad. Dat kan ik me ook wel voorstellen, want als burgemeester moet je ook maar afwachten waarin je terecht komt.
10 Je zult Delfzijl treffen, bijvoorbeeld. Nu ik u wat langer ken, had dat ook niet gekund, want dat gun je niemand.

De voorzitter: Ik ben ontzettend blij met Ridderkerk, mijnheer Van den Berg.

15 **De heer Van den Berg:** Dat had ik begrepen.

Voorzitter, collega's, dames en heren, gedurende vier raadsperiodes heb ik deel uitgemaakt van deze raad. Gedurende de hele periode was de PvdA medeverantwoordelijk voor het gevoerde beleid in Ridderkerk en zo heb ik dat persoonlijk ook steeds ervaren.

20 Je zit hier om zaken die je belangrijk vindt te veranderen of te realiseren. Ik heb op dit moment voor mijzelf en voor Ridderkerk de neiging om de balans op te moeten maken. Wat er is gerealiseerd van die zaken die voor onze partij en voor mij persoonlijk van belang waren? In die zestien jaar dat ik in de raad heb mogen zitten, is er nogal wat gebeurd met dit dorp. "Dorp" schrijf ik altijd tussen aanhalingstekens, want daarover verschillen de
25 meningen nog wel eens; dat hebben we in de afgelopen periode mogen ervaren. In mijn beleving is Ridderkerk nog steeds een mooie en groene gemeente maar wel in een sterk verstedelijkt gebied. Dat is nu eenmaal de realiteit en dat zullen we moeten aannemen.

30 Ik vind dat een aantal dingen goed gerealiseerd is. Er is een aantal ontwikkelingen waar ik met tevredenheid en soms met enige trots op terugkijk waarvan ik een aantal wil noemen.

Op het gebied van zorg en sociaal beleid heeft Ridderkerk in al die jaren goed gescoord, zeker waar het gemeentelijk beleid betrof en waarop wij onze invloed konden uitoefenen. Ridderkerk heeft uitstekende onderwijsvoorzieningen. Ik ben blij met de Praktijkschool die
35 er straks komt. In de periode waarin ik nog in het onderwijs werkzaam was, kreeg je te maken met een steeds toenemend aantal kinderen dat op een steeds intensievere manier begeleiding nodig had. Ik vind het fantastisch dat we straks over een dergelijke onderwijsvoorziening in Ridderkerk beschikken.

40 De onderwerpen die de meeste emoties hebben losgemaakt, waren het Centrumplan en de Tramplusplannen. Wij zijn als PvdA volgens mij hierin zeer consequent geweest. We hebben een prachtig centrum en een mooi gemeentehuis waar we best trots op mogen zijn. Een snelle en goede verbinding met Rotterdam lijkt mij onder een aantal voorwaarden ook een goed idee. De kiezers hebben ons op deze onderwerpen, gezien de uitslagen, niet in negatieve zin afgerekend.

45 Ik ben ook blij met de weer op gang komende woningbouw, na een periode waarin overwegend werd gesloopt.

Dat is hard nodig wil je de Ridderkerkse jeugd hier een toekomst bieden. Een ander belangrijk onderwerp voor mij is de toegenomen belangstelling voor het vrijwilligerswerk, waarbij onze fractie een niet onbelangrijke rol heeft gespeeld. Het grote belang van het
50 vrijwilligerswerk wordt gelukkig steeds meer onderkend.

Maar, ik sprak over balans opmaken. Natuurlijk zijn er ook dingen gebeurd waarin ik echt teleurgesteld ben. Wat vers in het geheugen ligt, is de kwestie met de Kuyperschool. Ik wil hier vanavond toch gezegd hebben, want nu kan het nog, dat ik geloof dat de Ridderkerkse jeugd hiermee op termijn niet is gediend. Ik hoop van harte dat het nieuwe college een

- 5 jeugdbeleid zal voeren waarin in dit verband oog is voor de totale Ridderkerkse jeugd. Een ander onderwerp dat in mijn ogen niet erg geslaagd is in de zestien jaar dat ik in de raad heb gezeten, is het volgende: bij mijn aantreden in de raad in 1990 sprak het raadslid Dekker, hij is vanavond al eerder genoemd, zijn ongenoegen uit over het feit dat de Ridderkerkse vrouwen nog steeds zo slecht vertegenwoordigd zijn in de raad. Van de 29 leden waren toen 7 vrouwen, waarvan 4 PvdA-leden. Hoe is het anno 2006? In de nieuwe raad zitten nu weer 7 vrouwen. In dit opzicht hebben we dus weinig vooruitgang geboekt. Dat vind ik teleurstellend. Ik ben er wel trots op dat van deze 7 vrouwen er nu 5 tot de PvdA-fractie behoren.
- 10 Aan ons heeft het dus niet gelegen dat de helft van de Ridderkerkse vrouwen niet is vertegenwoordigd in deze raad. Mogelijk dat de ambtelijke top, waarin de vrouwen juist heel goed zijn vertegenwoordigd, als voorbeeld mag dienen. Bovendien heb ik zojuist begrepen dat het mogelijk is dat we een vrouwelijke wethouder krijgen. Leo, gefeliciteerd daarmee!
- 15 [hilariteit]
- 20 Naast deze opmerking van de heer Dekker bij zijn afscheid in 1990, was er toen nog een vertrekkend raadslid dat een opmerkelijke uitspraak deed en waarvan ik de strekking pas later duidelijk heb begrepen. Hij sprak de volgende woorden die hij overigens ook had geleend van een of andere filosoof. Ik citeer: "Nog enige jaren zal ik obscuur moeten zijn, dan zal mijn greep gevoeld worden." Einde citaat.
- 25 Ik leg in uw midden van wie deze uitspraak is. U kunt na afloop bij mij het antwoord krijgen. Ik zie geen herkenning in uw ogen. Wie zou deze uitspraak gedaan hebben en nog belangrijker: heeft Ridderkerk zijn greep inderdaad gevoeld?
- 30 Afscheid nemen nu de nieuwe raad bekend is, is voor mij een stuk gemakkelijker geworden nu ik zie wat een mooie nieuwe PvdA-fractie hier straks plaats zal nemen. Ik kan u zeggen dat dat prettig vertrekken is.
- Tot slot wil ik iedereen bedanken die deze jaren voor mij zo bijzonder plezierig hebben gemaakt. Ambtenaren, die altijd bereid waren te helpen waar dat nodig was, ook de mensen van de griffie wil ik hartelijk bedanken voor hun steun. Johan, het is je vergeven dat ik vanavond de parkeerkelder moet betalen.
- 35 En niet te vergeten, de mensen van de huishoudelijke dienst die ons al die jaren zo goed hebben verzorgd. Hartelijk dank.
- 40 Ik wil ook een woord van dank richten aan Els den Besten; zij is vanavond al eerder genoemd. Als alle Ridderkerkers iets van die betrokkenheid zouden voelen bij de raad, zou het er iets anders uit zien.
- Ik wil ook een woord van dank aan mijn vrouw en dochter richten. Mijn dochter was als ik 's nachts thuiskwam niet aanwezig, want ze is al jaren het huis uit. Maar net als bij Anneke, zat ook bij mij thuis nog iemand te wachten met een glaasje wijn en een stukje kaas. Dat is bijzonder prettig thuiskomen.
- 45 Ik bedank ook alle collega raadsleden en de leden van het college, met wie de samenwerking bijzonder prettig is geweest.
- 50 Ik wens de nieuwe raad veel succes en wijsheid voor de volgende periode. Het gaat u allen goed!

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van den Berg. Mijnheer Van Rietschoten.

5 **De heer Van Rietschoten:** Voorzitter, ik had mij niet opgegeven.

De voorzitter: Ik had u wel op mijn lijstje staan. U hebt de kans, maar mag hem ook voorbij laten gaan.

Mevrouw Tamerius.

10

Mevrouw Tamerius: Voorzitter, ik heb me in de afgelopen jaren afgevraagd waar het pluche is.

Waar zouden we op gaan zitten, want er wordt vaak gesproken over hunkeren naar het pluche. Soms heb ik me bedacht dat ik liever de prinses op de erwt wilde zijn. De erwt

15

houdt je wakker en waakzaam en je voelt het altijd aan je huid. In commissie- en raadsvergaderingen zijn besluiten genomen, gebaseerd op vele gesprekken, lezingen, cursussen, rondkijken in en buiten Ridderkerk. Zoveel zielen, zoveel wensen. De beslissingen die wij in de fractie hebben genomen, zullen niet voor iedereen bevredigend zijn geweest, maar zijn genomen na wikken en wegen.

20

Aan het einde van deze periode denk ik dat ik mij het beste gevoeld heb bij de prinses op de erwt, beter dan op het pluche. Daarop val je in slaap.

Ik heb mijn raadswerk als inspannend maar ook als plezierig ervaren. Bij de eerste periode voelde ik me wat meer thuis, hoewel het duale bestuur al begon te wennen. De ruimte die er zou komen om meer in contact te komen met de inwoners heb ik nog niet ontdekt. Dat zal ook te maken hebben met het leerproces en de vergaderingen zullen zeker wel korter worden in de toekomst.

25

Voor iedereen in dit huis begint weer een nieuwe periode. Een nieuw beleidsprogramma waardoor het ingezette beleid een andere inhoud krijgt. Ik wens iedereen heel veel sterkte en moed toe om dit werk weer op te pakken. Met de verandering van deze raad vertrekt een aantal raadsleden dat zich heeft ingezet en nog inzet voor de millenniumdoelen, in het bijzonder West-Afrika, Dogbo in Benin.

30

Wij zijn ons ervan bewust dat wij dat niet konden doen zonder u als raad. Wij dragen u op ook in de toekomst doelen als bestrijding van honger en armoede te blijven ondersteunen. Ik zal mij naast mijn werk in de initiatiefgroep gaan bezighouden met het bestuurlijke werk van het CDA, en in mijn eigen dorp en wijk in Bolnes, in wijkoverleg, buurtpreventie en kerkenwerk. Wij komen elkaar vast wel tegen op een van deze terreinen.

35

Allen, van het kopje koffie tot en met het verslag hier in dit huis, die mij het plezier in mijn raadswerk hebben gegeven, wil ik bedanken voor deze leerzame periode. Ook de kiezers die mij tweemaal met voorkeurstemmen in de raad hebben gebracht. Bedankt.

40

“Nyamba Biribi Wo Soro” is het symbool voor hoop. Dat wij daar met allen, die die hoop koesteren, in kunnen blijven geloven. Dank u wel.

[applaus]

45

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Tamerius. Mijnheer Tutar.

De heer Tutar: Beste mevrouw de voorzitter en raadsleden. Vier jaar geleden ben ik begonnen als raadslid van de PvdA en in de commissie WDM. Ik kwam in een nieuwe wereld terecht, namelijk de politiek. Hoewel ik mij jarenlang als vrijwilliger heb ingezet, vanuit zelforganisaties naar de politiek toe, was dit toch een andere hoek waarin ik mij bevond.

50

Ik heb het als een eer ervaren om gekozen te worden door mijn achterban en deel te mogen uitmaken van een interessant en dynamisch proces waar je geconfronteerd wordt

5 met alle lagen van de bevolking die je moet vertegenwoordigen en die ook een beroep op je doen. Hoewel de verantwoording zwaar was, heb ik mij altijd ingezet om het hoogst haalbare te bereiken. De afgelopen vier jaar heb ik mogen ervaren wat de PvdA bedoelt met sociaal en sterk. Het zich te allen tijde inzetten voor de burger, met alle middelen die je hebt. Op een gegeven moment werd het mij duidelijk dat het niet meer verantwoord was om mijn taak als vader, echtgenoot, werkende man, voetballer en raadslid te combineren. Vandaar mijn besluit.

10 Mijn dank gaat uit naar het dagelijks bestuur dat mij direct en indirect heeft gesteund bij de uitoefening van mijn taken. Daarnaast gaat mijn dank uit naar de raadsleden voor de collegiale samenwerking. Ik bedank mijn partijgenoten die mij al die jaren hebben bijgestaan bij alle moeilijke en makkelijke beslissingen die ik heb mogen nemen. Als laatste gaat mijn dank uit naar onze ex-voorzitter, Claudine van Dijl. Ik heb altijd een beroep op haar expertise mogen doen. Daarnaast stond ze altijd voor mij klaar op momenten waarop ik haar het hardst nodig had.

15 Natuurlijk wil ik niet mijn vrouw vergeten te bedanken. Zij heeft in de afgelopen jaren bewezen dat achter elke grote man, ook al ben ik niet zo lang, een grote vrouw staat. Dank jullie wel allemaal voor deze ervaring die ik niet heb willen missen.

[applaus]

25 **De voorzitter:** Dank u wel, mijnheer Tutar. Waarom blijkt nu pas bij deze laatste raadsvergadering dat mensen ook nog goed kunnen voetballen en allerlei andere mooie dingen kunnen?
Mijnheer Kooiman, gaat uw gang.

30 **De heer Kooiman:** Als een van de jongste vertrekkende raadsleden – jongste in aantal dienstjaren - wil ik toch even wat zeggen. Niet zo zeer terugkijkend op wat ik in de laatste tweeëneenhalf jaar heb gedaan en hoe het in de toekomst zou moeten. Het lijkt mij veel beter om de raad en iedereen die in de buurt is, deelgenoot te maken van mijn emoties. De meeste van u zullen wel weten dat ik een vrij fanatieke zeezeiler ben en ik wil graag in die termen mijn verhaaltje vertellen.

35 Ik voel me nu, na die tweeëneenhalf jaar net zoals een zeeman die gezegd heeft dat het reizen toch niet helemaal is zoals het moet zijn. Dus ik stop ermee. Ik ga iets anders zoeken. Maar toch, de zee blijft trekken.
40 De emoties die bij mij langsgesproken zijn, zijn die van opluchting dat ik weer vaste grond onder de voeten krijg en tegelijkertijd een stukje teleurstelling over de reis die erop zit, maar was dat besluit wel goed?
Ik heb ook gevoelens van dankbaarheid dat ik dit heb meegemaakt. Het was een goede ervaring, maar ik behoor nu weer tot de groep beste stuurlieders die aan de wal staan.

45 Over de opluchting: u hebt het al gehoord. Ik ben daadkrachtig en ik houd niet zo van eindeloze vergaderingen. Ik heb wat statistiek gedaan.
In deze tweeëneenhalf jaar is 50% van alle raadsvergaderingen na elf uur geëindigd. Dat had een groot effect op mij en op mijn leven thuis.
50 Daarnaast zag je dat de planning in de raad niet helemaal samenliep met mijn eigen cyclus. Ik ben iemand die graag buiten schoolvakanties met vakantie gaat en niet tijdens schoolvakanties.
Dit is voor mij de opluchting, om het maar eens zo te noemen dat ik “de emmer achter de boot niet meer voel”.

5

Teleurstelling is er ook.

Zoals ik al zei, zit deze reis erop en is de uitdaging weg. Ik heb niet kunnen bereiken wat ik me ten doel had gesteld. Ik ben dus teleurgesteld in mezelf.

10

Ik ben dankbaar dat ik deze ervaring heb mogen meemaken. Ik kan die ervaring nu met anderen delen en ik heb ook mogen ervaren dat raadswork niet helemaal mijn zee is. Als ik naar de toekomst kijk, zeg ik dat de zee blijft trekken. Ook de politiek blijft trekken. Ik wil wel bij de politiek betrokken blijven, maar dan op mijn eigen wijze. Niet in deze raad, maar op een andere manier.

15

Dit waren de emoties waar ik doorheen ga.

Ik wil iedereen bedanken voor alle medewerking die ik in de afgelopen jaren heb ondervonden. Ik wens iedereen, de blijvende en de vertrekkende raadsleden, veel succes en wijsheid en vooral geluk.

20

[applaus]

De voorzitter: Ik kijk even naar de heer Van Houcke. Mijnheer Van Houcke, wilde u ook iets zeggen? Ga uw gang.

25

De heer Van Houcke: Voorzitter, je maakt het maar zelden mee dat je fractiegenoot na zoveel trouwe jaren gedecoreerd wordt. Ik wist dat niet zeker maar vermoedde het vanavond wel. Ik stel het op prijs dat ik van mijn collega Anneke vanavond persoonlijk afscheid mag nemen in politieke zin.

30

Beste Anneke, zestien jaar onafgebroken gemeenteraadslid voor D66, waarvan de laatste vier jaar gecombineerd met GroenLinks.

Na vier jaar kan ik begrijpen dat dat een geweldige prestatie is, alleen weggelegd voor mensen die werkelijk gedreven zijn, die volhouden, trouw zijn en iedere maand de raadsyclus als weer een nieuwe uitdaging zien en de kwaliteit van het leven, het wonen en werken in Ridderkerk nog meer weten te verbeteren.

35

Anneke, ik wil je bedanken voor al die jaren waarin je je hebt ingezet voor de Ridderkerkse gemeenschap, voor je partij D66 en last but not least, ook voor de gecombineerde fractie D66/GL. Voor dat laatste ben ik je persoonlijk veel dank verschuldigd. Na twaalf jaar D66 was het met jou mogelijk ook echt als één fractie D66/GL te functioneren. Voor mijn gevoel een ideaal politiek huwelijk, waarin we elkaar uitstekend aanvulden, verschillend als we zijn. Jouw ervaring, jouw timing en feilloos politiek gevoel zal ik straks dan ook erg missen. Elke keer wist je met jouw politieke antenne voor mij nog volstrekt onzichtbare politiek relevante zaken uit de lucht te plukken en daarop te anticiperen. Vooral mannen vinden dat je in politieke kwesties alleen rationele afwegingen mag maken. Jij voegde daaraan een extra dimensie toe. In de politieke confrontatie liet jij je ook leiden door je intuïtie. Je absolute zekerheid van je eigen gevoel. Dat was authentiek, glashelder en vormde een ware tegenhanger van bedachtzaam en soms op effect bedoeld optreden. Dankzij jouw coaching, steun en betrokkenheid heb ik als beginnend raadslid kunnen functioneren zoals ik deed. Ik heb ontzettend veel van je geleerd en ik vond het een voorrecht met jou in één fractie te zitten.

40

45

50

Anneke, wij allen zijn je veel dank verschuldigd voor zo veel jaren inzet voor de publieke zaak. Hoewel je nu met politiek pensioen gaat, blijf je op veel fronten maatschappelijk actief. Je houdt van mensen. Sociale activiteiten zijn voor jou als eten en drinken. Je hebt

5 me meer dan eens gezegd dat je er eigenlijk geen tijd voor hebt, maar dat je het zó leuk
vond. Dat komt goed uit, want onze kleine fractie zal van jouw expertise in de komende
jaren nog graag en veelvuldig gebruik willen blijven maken. Gebeurtenissen in je privéleven
kunnen doorwerken in je raadswerk. De laatste tijd heb je soms, zeer tegen je zin en je
10 karakter in, wat gas terug moeten nemen. Maar het gaat goed, want bijna symbolisch in
deze zelfde maand van je afscheid als raadslid en fractievoorzitter, verhuis je ook, gezond
en wel, naar een nieuw appartement.
Namens alle mensen van D66/GL wens ik je daar samen met je man Kees nog vele jaren
van geluk en goede gezondheid toe.

15 [applaus]

De voorzitter: Mevrouw Van Dijn.

Mevrouw Van Dijn: Dank u wel, voorzitter, ook voor de vriendelijke woorden.

20 Beste mensen, dit is de laatste keer dat ik u vanaf deze plaats toespreek.
Toen ik in oktober mijn vertrek aankondigde, zei iemand tegen mij: "Als we allemaal gingen
doen wat we leuk vinden, zouden we niemand meer krijgen voor de politiek."
Ik heb vaak aan deze woorden teruggedacht en voor mij zijn ze niet juist. Tot op de dag van
25 vandaag vind ik het raadswerk leuk. Het kost alleen veel tijd en die heb ik op dit moment
voor iets anders nodig. Ik vind het nog steeds leuk en sinds we dual zijn, helemaal.

Ik vind het leuk om inwoners en organisaties uit te nodigen en samen met hen het beste
voor Ridderkerk te bereiken. Daarbij moeten we oppassen dat we ons niet laten meeslepen
30 in de waan van de dag. Dat we blijven afwegen wat het beste is voor alle Ridderkerkers, dat
we consequent handelen en dat we ons aan afspraken houden.

Ik vind het leuk om met de raad de kaders te stellen en daarna de uitvoering door het
college te controleren.
35 Mijn motto is daarbij altijd geweest: "Het gaat om de inhoud." Geen ellenlange
vergaderingen en herhalingen, en het bekende stoeptegelniveau. Maar, korte heldere
betogen op hoofdlijnen. Vervolgens een dual debat en daarna besluitvorming. Op die
manier is het leuk voor de raad en kan het volgens mij ook leuk zijn voor de inwoners van
Ridderkerk.

40 Ik beperk mij daarom vanavond tot het bedanken van iedereen waarmee ik de afgelopen
acht jaar heb samengewerkt. Ik kwam tot de conclusie dat dit ook een A4'tje is.

- 45 Om te beginnen is dat natuurlijk het thuisfront, dat mij al die jaren gesteund heeft,
meegedacht heeft en menige raadsbijdrage vooraf heeft aangehoord. Het zou een
aardige "KitKatreclame" kunnen opleveren, want zo nu en dan kreeg ik toch wel
terug: "Hallo, waar zijn wij nu helemaal mee bezig?"
- Vervolgens natuurlijk de inwoners van Ridderkerk waar ik contact mee heb gehad
en de vertegenwoordigers van verschillende organisaties op allerlei terreinen,
50 onderwijs, sport, jeugd, ouderen, gehandicapten, enzovoort.
- In het werk was er natuurlijk mijn eigen fractie, die bijna als familie voelt, en in dit
geval reken ik daar onze wethouder ook bij, al is dat niet zo dual.
- De andere raadsleden, waarbij de fractievoorzitters toch een speciaal plekje in mijn
hart hebben. Dat heeft wellicht te maken met de eenzame opsluiting tijdens de

5 burgemeestersprocedure.

Ø En ten slotte het college, het ambtelijk apparaat en bovenal de griffie.

De griffie heeft het raadswerk de afgelopen periode een enorme impuls gegeven en ik weet dat er nog veel meer mogelijk is. De griffie is de steun en toeverlaat van de raad en ik wil de
10 nieuwe raad adviseren om hier vooral dankbaar gebruik van te maken.

Voorzitter, het voelt goed om de hamer over te dragen aan een fractievoorzitter die met een goede en grote ploeg aan de slag kan.

Het contact met de burger, zowel individuele inwoners als organisaties, blijft de uitdaging.

15 Het lijkt een dooddoener, maar is nog steeds het doel. Politici zijn uiteindelijk volksvertegenwoordigers. Het is een vak dat ik altijd met heel veel plezier heb uitgeoefend en dat ik beslist zal gaan missen.

Landelijk zien we dezelfde tendens van de politiek die dichter naar de burger moet. De
20 burgemeester van Maastricht heeft daar wellicht een manier voor gevonden, gevolgd door minister Donner. Ik wil me bij hen aansluiten. Misschien een idee voor de presentatie van een volgend jeugddebat.

[Mevrouw Van Dijk spreekt deze laatste zinnen uit op de toon en het ritme van een "rap"]

25 Ik heb acht jaar in de raad gezeten,
vandaag ga ik weg,
dat zullen jullie weten,
want de raad die ging dual,
30 wat gebeurde er toen allemaal?

Meer met de burgers in gesprek,
dat klinkt toch helemaal niet gek,
een raadslid zit de commissie voor,
35 de rol van bitch en luisterend oor.

Het college, los van de raad,
kreeg het soms even te kwaad,
maar maken we nu de balans:
40 dualisme biedt een kans!

'K zat in de raad twee keer vier jaar,
Maar na vanavond ben ik klaar.

45 [applaus en gejuich]

De voorzitter: Ik durf het bijna niet te vragen, maar nu is het woord aan de griffier.

[hilariteit]

50 **De heer Van Straalen:** Veel geschreeuw en weinig wol.

Of je nu gebeten wordt door de hond of de kat, het is toch één pot nat. Daar kon de raad het volgens hem wel mee doen. Maar ik, hoe zag ik als griffier die raad? Alle begin is moeilijk, zo ook toen wij vier jaar geleden aan onze duale reis begonnen. Het dualisme

5 moest er onder andere voor zorgen dat raad en college niet meer als twee handen op één buik waren. Volgens sommigen was daarmee het paard van Troje binnengehaald. Natuurlijk ging deze verandering met vallen en opstaan en heeft ze nog steeds haar tijd nodig. Aken en Keulen zijn toch ook niet op één dag gebouwd? Hoewel sommigen het bij die verandering in Keulen wel al hadden horen donderen.

10 Het dualisme was het meest ingrijpend voor de wethouders. Hun hanen, rode of een andere kleur, kraaiden in de raadscommissies geen koning meer. Zij moeten deze vier jaren wel eens het gevoel hebben gehad dat nu zij van huis zijn, de fractieleden wel erg snel en losbandig dansen. Erger, door de eigen vlooiën werden ze soms het hardst gebeten.

15 Waren zij het kind van de duale rekening?

In sommige gemeenten moeten zij het gevoel hebben gehad met het badwater te zijn weggegooid.

20 En de raadsleden? Dat je oude bomen niet moet verpoten en nieuwe bezems het schoonst vegen, was niet altijd mijn ervaring. Ieder van u deed zijn en haar best invulling te geven aan de taak van raadslid binnen het duale bestel. In deze zaal werden deze afgelopen vier jaren de meningen niet onder stoelen of banken gestoken, zelfs als u alleen voor stoelen en banken sprak. Hoewel, de laatste vergadering bestaat het publiek uit meer dan anderhalve man en een ...

25 Ieder van u geloofde in een debat meer in te brengen dan lege briefjes. Toch moet ook u toegeven dat er wel eens spijkers op laag water werden gezocht en soms nooit werden gevonden. In het duurzame Jeruzalem waren wij allemaal vreemden. Als uw adviseur heb ik soms het gevoel gehad in deze duale stad als lamme de blinde te leiden.

30 Toch was het voor Anja, Berend en mij een mooi en bijzonder avontuur. Een avontuur waarin wij nauwe verbondenheid met u voelden. De samenwerking was heel goed en soms heel vertrouwd. Daar is de griffie jullie heel dankbaar voor.

Tegenover de stuurder in de zaal en met name hen op de wal, merk ik op dat ik mijn pet afneem voor de titanenarbeid verricht door deze raadsleden: uw raadsleden.

Ik moet stoppen, want ook mijn toespraak draagt bij aan de duur van deze vergadering. Eén troost: hoe later op de avond, hoe schoner het volk.

35 Tegen u die niet meer in de raad zullen terugkeren, zeg ik: "Oost west, thuis best. Het paard ruikt de stal."

[applaus]

40 **De voorzitter:** Neemt u van mij aan dat menig collega jaloers is op zo'n griffier.

Fantastisch Johan, wat je allemaal doet voor de raad op jouw authentieke en creatieve manier. Als we een appèl doen op je creativiteit, geniet je het meest en kom je werkelijk tot grote hoogten.

45 Geweldig dank voor jouw inzet ook in de afgelopen periode en de inspirerende samenwerking die ik met jou heb als voorzitter van deze raad.

Dames en heren, rest mij een dankwoord te richten aan de commissievoorzitters van deze raadsperiode: de heer Los, mevrouw Van Dijk, de heer Dokter, de heer De Koning. Zij hebben toch als raadslid hiervoor nog een bijzondere inspanning verricht om de

50 commissies van onze raad door deze vier jaar en belangrijke thema's heen te leiden. Grote dank en applaus.

[applaus]

5 Mag ik vanaf deze plek nog een bijzonder woord van dank richten aan de notuliste.

[applaus]

10 U hebt op bijzonder goede wijze deze raadsvergaderingen verslagen en we hebben, denk ik, uw geduld vaak op de proef gesteld.

15 Dames en heren, wij hebben een paar weken geleden een foto gemaakt van de raad en het college, vormend het bestuur van de gemeente Ridderkerk 2002 – 2006. Ik zal u nu één exemplaar daarvan tonen. U krijgt allemaal een exemplaar hiervan bij het informele afscheid. We hebben besloten om een galerij van raden te beginnen. We zoeken daar een mooie plek voor.

20 Het is een leuke foto geworden, die we een mooie plek zullen geven. Wij vinden dat raden op een voetstuk geheven mogen worden. We beginnen met u omdat u de eerste raad bent geweest die in dit nieuwe huis de vergaderingen heeft gehouden en het goede werk voor de gemeenschap hebt gedaan.
U krijgt hem allemaal mee.

25 Ten slotte hebben wij gemeend om de raadsleden een passend en blijvend cadeau mee te geven en dat is geworden: een mooie schaal die uniek is voor ons als Ridderkerk.

[de griffier reikt de burgemeester de schaal aan]

30 Ik laat u één exemplaar zien en kies één raadslid uit om dit cadeau nu in ontvangst te nemen. De andere raadsleden krijgen hem uitgereikt bij de borrel.
Het is een glazen schaal waarin de woorden "Raad Ridderkerk" gezandstraald zijn. Deze schaal wordt gedragen door kleine mensjes die met elkaar de taak van het raadswerk en de gemeenschap van onze mooie gemeente dragen. Ik hoop dat u er blij mee bent. Het is mij een grote eer deze schaal aan de vertrekkende raadsleden te mogen overhandigen. Ik wil
35 nu de heer Kooiman vragen naar voren te komen, zodat hij de eerste schaal in ontvangst kan nemen.

[de burgemeester overhandigt de schaal aan de heer Kooiman]

40 [applaus]

Ik nodig u uit om mee te gaan naar Anytime, om nog een glas te drinken.

45 De vergadering wordt om 22.00 uur gesloten.

Aldus vastgesteld in de vergadering van 18 april 2006.

50 de griffier, de voorzitter,

13 maart 2006

5

10

as

2424